

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 940

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 10 octombrie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
840. — Hotărâre privind aprobarea cerințelor minime de formare pentru programele de studii universitare de Medicină, Medicină dentară, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe, Medicină veterinară, Arhitectură	2–7
841. — Hotărâre privind acordarea cetățeniei române domnului Koba Dmytro	7
842. — Hotărâre privind acordarea cetățeniei române doamnei Sauter Julia Franziska	8
843. — Hotărâre privind transmiterea unui imobil aflat în domeniul public al statului din administrarea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în administrarea Organismului Intermediar Regional pentru Programe Europene Capital Uman Regiunea Sud-Est	8–9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.171. — Ordin al ministrului sănătății pentru completarea Ordinului ministrului sănătății nr. 1.419/2017 privind aprobarea modului de administrare, finanțare și implementare a acțiunilor prioritare pentru tratamentul pacienților cu arsuri	10
1.925. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru aprobarea categoriilor de vehicule și a nivelului tarifului unitar	10–11
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 307 din 15 septembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	12–16

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea cerințelor minime de formare pentru programele de studii universitare de Medicină, Medicină dentară, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe, Medicină veterinară, Arhitectură

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 75 alin. (1) lit. a), art. 226 și art. 229-234 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă cerințele minime de formare pentru programele de studii universitare de Medicină, Medicină dentară, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe din domeniul de licență Sănătate, prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă cerințele minime de formare pentru programul de studii universitare de Medicină veterinară din domeniul de licență Medicină veterinară, prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se aprobă cerințele minime de formare pentru programul de studii universitare de Arhitectură din domeniul de licență Arhitectură, prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 4. — Standardele de calitate specifice centrate pe rezultatele învățării privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare, elaborate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, cuprind cerințele minime de formare prevăzute în anexele nr. 1-3.

Art. 5. — Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 6. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 469/2015 pentru aprobarea criteriilor minime obligatorii de autorizare și acreditare pentru programele de studii universitare de Medicină, Medicină dentară, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe, Medicină veterinară, Arhitectură, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 9 iulie 2015.

Prezenta hotărâre transpune:

a) Directiva delegată (UE) 2024/782 a Comisiei din 4 martie 2024 de modificare a Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele minime în materie de formare pentru profesiile de asistent medical generalist, de medic dentist și de farmacist, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 2024/782 din 31 mai 2024;

b) Directiva delegată (UE) 2025/1.223 a Comisiei din 10 aprilie 2025 de modificare a Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele minime în materie de formare pentru profesia de medic veterinar, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 2025/1223 din 20 iunie 2025;

c) dispozițiile art. 24, art. 31 alin. (3)-(5) și alin. (7), art. 34 alin. (2), art. 38 alin. (1) art. 40, art. 44 alin. (2), art. 46 și ale anexelor V.5.2.1, V.5.3.1, V.5.4.1, V.5.5.1 și V.5.6.1 din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255/222 din 30 septembrie 2005, modificată prin Directiva 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr. 1.024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 354 din 28 decembrie 2013.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Ministrul educației și cercetării,
Daniel-Ovidiu David
p. Ministrul afacerilor externe,
Clara Georgiana Staicu,
secretar de stat

București, 9 octombrie 2025.
Nr. 840.

ANEXA Nr. 1

CERINȚE MINIME DE FORMARE

pentru programele de studii universitare de Medicină, Medicină dentară, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe din domeniul de licență Sănătate

CAPITOLUL I

Programul de studii universitare de Medicină

Art. 1. — (1) Programul de studii universitare de Medicină, care reprezintă formarea medicală de bază, se desfășoară la forma de organizare cu frecvență. Acesta are o durată de 6 ani de studii, însumând 360 de credite de studii transferabile și cel puțin 5.500 de ore de pregătire teoretică și practică.

(2) Programul de studii menționat la alin. (1) conduce la dobândirea rezultatelor învățării corespunzătoare, care vizează:

a) științele pe care se bazează medicina, precum și o bună înțelegere a metodelor științifice, inclusiv a principiilor de măsurare a funcțiilor biologice, evaluarea și analiza datelor stabilite științific;

b) structura, funcțiile și comportamentul persoanelor sănătoase și bolnave, precum și relațiile dintre starea de sănătate și mediul social și fizic al ființei umane;

c) disciplinele și practicile clinice care oferă o imagine coerentă a afecțiunilor mintale și fizice, a medicinei din perspectiva profilaxiei, diagnosticului, terapiei și reproducerii umane;

d) experiența clinică relevantă în spitale, sub supraveghere corespunzătoare.

CAPITOLUL II

Programul de studii universitare de Medicină dentară

Art. 2. — (1) Programul de studii universitare de Medicină dentară, care reprezintă formarea de bază, se desfășoară la forma de organizare a învățământului cu frecvență, are o durată de 6 ani de studii, însumând 360 de credite de studii transferabile și cel puțin 5.500 de ore de pregătire teoretică și practică.

(2) Programul de studii menționat la alin. (1) conduce la dobândirea rezultatelor învățării corespunzătoare, care vizează:

a) științele pe care se bazează stomatologia, precum și o bună înțelegere a metodelor științifice, inclusiv a principiilor de măsurare a funcțiilor biologice, de evaluare și analiză a faptelor și datelor stabilite științific;

b) constituția, fiziologia și comportamentul persoanelor sănătoase și bolnave, precum și influența pe care o au mediul natural și mediul social asupra stării de sănătate a ființei umane, în măsura în care aceste elemente se raportează la stomatologie;

c) structura și funcția dinților, cavității bucale, maxilarelor și țesuturilor conexe, atât sănătoase, cât și bolnave, precum și raportul lor cu starea de sănătate generală și bunăstarea fizică și socială a pacientului;

d) disciplinele și metodele clinice care oferă medicului stomatolog o imagine coerentă asupra anomaliilor, leziunilor și bolilor dinților, cavității bucale, maxilarelor și țesuturilor conexe, precum și asupra stomatologiei preventive, diagnostice și terapeutice;

e) dobândirea unei experiențe clinice adecvate, desfășurată sub o supraveghere corespunzătoare;

f) utilizarea stomatologiei digitale și aplicarea acesteia în condiții de siguranță în practica medicală.

(3) Formarea de bază în domeniul medicinei dentare conferă competențele necesare pentru desfășurarea tuturor activităților de prevenire, diagnostic și tratament al afecțiunilor dinților, cavității bucale, maxilarelor și țesuturilor conexe.

(4) Programul de studii menționat la alin. (1) cuprinde cel puțin următoarele discipline:

A. Discipline fundamentale:

— Chimie

— Fizică

— Biologie, genetică și medicină regenerativă

B. Discipline medico-biologice și discipline medicale generale:

— Anatomie

— Embriologie

— Histologie, inclusiv citologie

— Fiziologie

— Biochimie (sau chimie fiziologică)

— Anatomie patologică

— Patologie generală

— Farmacologie

— Microbiologie

— Igienă

— Medicină preventivă și sănătate publică dentară

— Radiologie

— Fizioterapie

— Chirurgie generală

— Medicină internă, inclusiv pediatrie

— Otorinolaringologie

— Dermatovenerologie

— Psihologie generală — psihopatologie — neuropatologie

— Anestezie

— Imunologie

C. Discipline de specializare odonto-stomatologice:

— Protetică dentară

— Materiale stomatologice

— Stomatologie conservativă

— Stomatologie preventivă

— Anestezie și sedare în stomatologie

— Chirurgie specială

— Patologie specială

— Practică clinică odonto-stomatologică

— Pedodontie

— Ortodontie

— Parodontologie

— Radiologie dentară

— Ocluzie dentară și funcție maxilară

— Gestionarea cabinetului stomatologic, profesionalism, etică și legislație

— Aspecte sociale ale practicii dentare

— Gerodontologie

— Implantologie orală

— Îngrijire colaborativă interprofesională

— Tehnologia digitală în stomatologie

Aceste discipline se pot regăsi în planul de învățământ ca discipline unice sau una sau mai multe discipline pot fi incluse într-o singură disciplină.

CAPITOLUL III

Programul de studii universitare de Farmacie

Art. 3. — (1) Programul de studii universitare de Farmacie se desfășoară la forma de organizare cu frecvență, are o durată de cel puțin 5 ani de studii și totalizează 300 de credite de studii transferabile, dintre care cel puțin:

a) patru ani de pregătire teoretică și practică cu program integral;

b) 6 luni de stagiu, desfășurat în cursul sau la finalul formării teoretice și practice într-o farmacie deschisă publicului sau într-un spital, sub supravegherea serviciului farmaceutic al respectivului spital.

(2) Programul de studii menționat la alin. (1) conduce la dobândirea rezultatelor învățării corespunzătoare, care vizează:

a) medicamentele și substanțele utilizate în fabricarea produselor medicamentoase;

b) tehnologia farmaceutică și controlul fizic, chimic, biologic și microbiologic al produselor medicamentoase;

c) metabolismul, efectele medicamentelor, acțiunea substanțelor toxice și utilizarea produselor medicamentoase;

d) evaluarea datelor științifice referitoare la produsele medicamentoase și capacitatea de a putea furniza informații corespunzătoare pe baza acestora;

e) cadrul legal și alte reglementări aplicabile în exercitarea activităților farmaceutice;

f) farmacia clinică și îngrijirea farmaceutică, precum și aplicarea acestora în activitatea profesională;

g) sănătatea publică și impactul acesteia asupra promovării sănătății și a gestionării bolilor;

h) colaborarea interdisciplinară și multidisciplinară, comunicarea și practicarea muncii în echipe de practică interprofesională;

i) utilizarea tehnologiei informației și a tehnologiilor digitale în practica farmaceutică.

(3) Programul de studii menționat la alin. (1) cuprinde cel puțin următoarele discipline:

— Biologia plantelor și animalelor

— Fizică

— Chimie generală și anorganică
 — Chimie organică
 — Chimie analitică
 — Chimie farmaceutică, inclusiv analiza medicamentelor
 — Biochimie generală și aplicată (medicală)
 — Anatomie, fiziologie, patologie și fiziopatologie; terminologie medicală

— Microbiologie
 — Farmacologie și farmacoterapie
 — Tehnologie farmaceutică
 — Tehnologie biofarmaceutică
 — Toxicologie
 — Farmacognozie
 — Legislație și, după caz, deontologie
 — Genetică și farmacogenomică
 — Imunologie
 — Farmacie clinică
 — Îngrijire farmaceutică
 — Farmacie socială
 — Sănătate publică, inclusiv epidemiologie
 — Practică farmaceutică
 — Farmacoeconomie

Pregătirea teoretică și practică trebuie astfel corelate, încât să fie menținut caracterul universitar al formării.

CAPITOLUL IV

Programul de studii universitare de Asistență medicală generală

Art. 4. — (1) Programul de studii universitare de Asistență medicală generală se desfășoară la forma de organizare cu frecvență, are o durată de 4 ani de studii, totalizează 240 de credite de studii transferabile și include cel puțin 4.600 de ore de pregătire teoretică și clinică. Pregătirea teoretică reprezintă cel puțin o treime, iar cea clinică, cel puțin jumătate din durata minimă de formare. Se pot acorda excepții parțiale profesioniștilor care au urmat o parte din formarea lor prin cursuri de nivel cel puțin echivalent.

(2) Pregătirea teoretică reprezintă componenta de formare prin care asistenții medicali generaliști dobândesc rezultatele învățării necesare pentru organizarea, furnizarea și evaluarea îngrijirii medicale.

Pregătirea teoretică este asigurată de personal didactic calificat și specializat în domeniul asistenței medicale generale, precum și de alți specialiști competenți, în cadrul instituțiilor de învățământ superior sau al organizațiilor furnizoare de educație, după caz.

(3) Pregătirea clinică reprezintă componenta de formare prin care asistentul medical generalist învață, în echipe, în contact direct cu indivizi sănătoși sau bolnavi și/sau cu colectivități, să organizeze, să furnizeze și să evalueze asistența medicală generală necesară, pe baza cunoștințelor, abilităților și competențelor dobândite. Această pregătire clinică formează asistentul medical generalist să lucreze și să coordoneze o echipă, precum și să organizeze asistența medicală globală, inclusiv activități de educație sanitară a indivizilor și a grupurilor mici în cadrul instituțiilor sanitare sau în comunitate.

(4) Programul de studii menționat la alin. (1) conduce la dobândirea următoarelor rezultate ale învățării:

a) cunoștințe cuprinzătoare despre științele ce stau la baza asistenței medicale generale, inclusiv anatomie, fiziologie și comportamentul persoanelor sănătoase și bolnave, precum și despre relația dintre starea de sănătate și mediul fizic și social al ființei umane;

b) cunoștințe despre natura și etica profesiei, precum și despre principiile generale ale sănătății și asistenței medicale;

c) experiență clinică adecvată, dobândită sub supravegherea personalului de specialitate în domeniul asistenței medicale

generale, în unități dotate corespunzător pentru asistența medicală necesară ce trebuie acordată pacientului;

d) capacitatea de a participa la formarea practică a personalului medical și experiența de lucru cu acest personal și de a colabora cu alți profesioniști din domeniul sănătății;

e) capacitatea de a furniza asistență medicală individualizată și de a responsabiliza pacienții, rudele și alte persoane relevante în procesul de autoîngrijire și adoptare a unui stil de viață sănătos;

f) responsabilitate și autonomie în dezvoltarea leadershipului profesional și în procesul decizional;

g) cunoașterea și utilizarea inovațiilor tehnice și a metodelor moderne în asistența medicală.

(5) Titlul de calificare de asistent medical generalist atestă capacitatea absolventului de a aplica cel puțin următoarele competențe de bază:

a) identificarea în mod independent a nevoilor de asistență medicală necesară, pe baza cunoștințelor teoretice și clinice dobândite, planificarea, organizarea și punerea în aplicare a asistenței medicale în tratarea pacienților, pe baza rezultatelor învățării și a competențelor dobândite în condițiile prevăzute la alin. (4) lit. a)-c), în vederea îmbunătățirii practicii profesionale;

b) colaborarea eficientă cu alți profesioniști din domeniul sănătății, inclusiv prin participarea la pregătirea practică a personalului din domeniul sănătății, pe baza rezultatelor învățării și a competențelor dobândite în condițiile prevăzute la alin. (4) lit. d) și e);

c) competența de a oferi persoanelor, familiilor și grupurilor de persoane informații care să le permită să aibă un stil de viață sănătos și să se autoîngrijească, pe baza rezultatelor învățării și competențelor dobândite în condițiile prevăzute la alin. (4) lit. a) și b);

d) competența de a iniția în mod independent măsuri imediate pentru menținerea în viață și de a aplica măsuri în situații de criză sau de catastrofă;

e) competența de a oferi în mod independent consiliere, indicații și sprijin persoanelor care necesită îngrijire și persoanelor apropiate;

f) asigurarea în mod independent a calității îngrijirii medicale și evaluarea modului de acordare a acesteia;

g) comunicarea profesională exhaustivă și cooperarea cu membrii altor profesii din domeniul sănătății;

h) analiza calității asistenței acordate pentru îmbunătățirea continuă a practicii profesionale de asistent medical generalist.

(6) Programul de studii prevăzut la alin. (1) cuprinde următoarele categorii de pregătire:

A. Pregătire teoretică

a) Asistență medicală:

— Natura, etica și principiile generale ale sănătății și ale asistenței medicale, inclusiv teoriile privind îngrijirea centrată pe persoană

— Principii de asistență medicală în materie de:

- medicină generală și specialități medicale;
- chirurgie generală și specialități chirurgicale;
- îngrijirea copiilor și pediatrie;
- igiena și îngrijirea mamei și a nou-născutului;
- sănătate mintală și psihiatrie;
- îngrijirea persoanelor în vârstă și geriatrie.

— Practica și cercetarea în domeniul asistenței medicale bazate pe dovezi

b) Discipline fundamentale privind sănătatea:

- Anatomie și fiziologie
- Patologie
- Bacteriologie, virusologie și parazitologie
- Biofizică, biochimie și radiologie
- Dietetică
- Igienă:
- medicină preventivă;
- educație sanitară.
- Farmacologie

c) Discipline din domeniul Științelor sociale:

- Sociologie
- Psihologie
- Principii de administrare și de gestionare
- Principii de predare
- Legislația socială și sanitară
- Aspecte juridice ale profesiei

d) Discipline din domeniul Știință și tehnologie, respectiv Matematică, Științele naturii și Științe ingineresti:

- e-sănătate

B. Pregătire clinică

— Asistență medicală în materie de:

- medicină generală și specialități medicale;
- chirurgie generală și specialități chirurgicale;
- îngrijirea copiilor și pediatrie;
- igiena și îngrijirea mamei și a nou-născutului;
- sănătate mintală și psihiatrie;
- îngrijirea persoanelor în vârstă și geriatrie;
- asistență medicală în medii comunitare;
- abordarea centrată pe persoană.

— Știință și tehnologie:

- e-sănătate.

Predarea uneia sau a mai multor discipline se poate face comasat într-o singură disciplină.

Pregătirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu pregătirea clinică, astfel încât cunoștințele și abilitățile să poată fi dobândite în mod corespunzător.

CAPITOLUL V

Programul de studii universitare de Moașe

Art. 5. — (1) Programul de studii universitare de Moașe se desfășoară la forma de organizare cu frecvență, are o durată de 4 ani de studii și cuprinde cel puțin 4.600 de ore de pregătire teoretică și practică, din care pregătirea clinică reprezintă cel puțin o treime din durata totală a formării.

(2) Programul de studii menționat la alin. (1) conduce la dobândirea rezultatelor învățării care vizează:

a) cunoștințe aprofundate despre științele pe care se bazează activitățile de moașă, în special moșit, obstetrică și ginecologie;

b) cunoștințe adecvate privind deontologia profesională și legislația relevantă pentru exercitarea profesiei;

c) cunoștințe relevante de medicină generală (anatomie, fiziologie, funcții biologice) și farmacologie în obstetrică și neonatologie, precum și o bună înțelegere a relației dintre starea de sănătate, mediul fizic și social și comportamentul uman;

d) experiență clinică adecvată, dobândită în instituții autorizate, care să permită moașei să acorde îngrijiri antenatale, să asiste la naștere, să gestioneze urmările acesteia în instituții autorizate și să acorde supraveghere în fazele imediat premergătoare și imediate ale nașterii. De asemenea, trebuie să poată acorda îngrijiri postnatale și să efectueze manevre de resuscitare neonatală, în mod independent și responsabil, în măsura necesară și în afara situațiilor patologice, până la intervenția medicului;

e) o înțelegere adecvată a formării personalului medical și experiența de colaborare cu respectivul personal.

(3) Programul de studii prevăzut la alin. (1) cuprinde următoarele categorii de pregătire:

A. Pregătirea teoretică

a) Discipline fundamentale:

- Noțiuni fundamentale de anatomie și fiziologie
- Noțiuni fundamentale de patologie
- Noțiuni fundamentale de bacteriologie, virusologie și parazitologie
- Noțiuni fundamentale de biofizică, biochimie și radiologie
- Pediatrie, în special referitor la nou-născuți

— Igienă, educație sanitară, medicină preventivă, diagnosticare timpurie

— Nutriție și dietetică, în special cu privire la femei, nou-născuți și sugari

— Noțiuni fundamentale de sociologie și probleme de medicină socială

— Noțiuni fundamentale de farmacologie

— Psihologie

— Pedagogie

— Legislație medicală și socială și organizare medicală

— Deontologie și legislație profesională

— Educație sexuală și planificare familială

— Protecția juridică a mamei și copilului

b) Discipline de specializare:

— Anatomie și fiziologie

— Embriologie și dezvoltarea fătului

— Sarcină, naștere și puerperalitate

— Patologie ginecologică și obstetrică

— Pregătire pentru naștere și maternitate, inclusiv aspectele psihologice

— Pregătire pentru naștere (inclusiv cunoașterea și folosirea echipamentului tehnic de obstetrică)

— Analgezie, anestezie și resuscitare

— Fiziologia și patologia nou-născutului

— Îngrijirea și supravegherea nou-născutului

— Factori psihologici și sociali

B. Pregătirea clinică

Această pregătire se face sub supraveghere corespunzătoare:

— consultarea femeilor însărcinate, inclusiv cel puțin 100 de examinări prenatale;

— supravegherea și îngrijirea a cel puțin 40 de parturiente;

— asistarea de către studenți la cel puțin 40 de nașteri; în cazul în care nu se poate ajunge la acest număr ca urmare a lipsei de femei în travaliu, acesta poate fi redus la minimum 30, cu condiția ca studentul să participe activ la încă 20 de nașteri;

— Asistarea la nașteri cu prezentare pelviană; în cazul în care acest lucru nu este posibil, ca urmare a numărului insuficient de nașteri cu prezentare pelviană, pregătirea se face prin simulare;

— practicarea epiziotomiei și inițierea în sutură. Inițierea va cuprinde pregătire teoretică și exerciții clinice. Practicarea suturii include sutura epiziotomiilor și a rupturilor simple de perineu, care poate fi simulată în cazul în care este absolut necesar;

— supravegherea și îngrijirea a 40 de femei care urmează să nască sau care au născut, având sarcini cu risc;

— supravegherea și îngrijirea, inclusiv examinarea, a cel puțin 100 de parturiente sănătoase și nou-născuți sănătoși;

— urmărirea și îngrijirea nou-născutului necesitând îngrijiri speciale, inclusiv a celor născuți prematur, a celor născuți după termen, precum și a celor subponderali sau bolnavi;

— îngrijirea femeilor care prezintă patologii ginecologice și obstetricale;

— inițierea în îngrijirea medicală și chirurgicală. Inițierea va cuprinde pregătire teoretică și exerciții clinice.

Pregătirea teoretică (partea A a programului de studii) se face în mod echilibrat și coordonat cu pregătirea clinică (partea B a programului de studii), astfel încât rezultatele învățării prevăzute în prezenta anexă să poată fi dobândite în mod corespunzător.

Pregătirea clinică a moașei (partea B a programului de studii) trebuie efectuată sub forma unor stagii coordonate în cadrul spitalelor sau al altor servicii de sănătate autorizate de autoritățile sau organismele competente. În cursul acestei formări, viitoarele moașe participă la activitățile serviciilor în cauză, în măsura în care aceste activități contribuie la formarea lor, și beneficiază de inițiere în responsabilitățile pe care le implică activitățile de moașă.

CERINȚE MINIME DE FORMARE
pentru programul de studii universitare de Medicină veterinară
din domeniul de licență Medicină veterinară

Articol unic. — (1) Programul de studii universitare de Medicină veterinară se desfășoară la forma de organizare cu frecvență, are o durată de 6 ani de studii și totalizează 360 de credite de studii transferabile, reprezentând pregătirea teoretică și practică.

(2) Programul de studii menționat la alin. (1) conduce la dobândirea în mod corespunzător a rezultatelor învățării care vizează:

a) cunoștințe despre științele pe care se bazează activitățile de medic veterinar, precum și despre legislația Uniunii Europene aplicabilă acestui domeniu;

b) cunoștințe adecvate despre structura, funcțiile, comportamentul și nevoile psihologice ale animalelor, precum și abilitățile și competențele necesare privind creșterea, alimentația, bunăstarea, reproducerea și igiena acestora în general;

c) abilități și competențe clinice, epidemiologice și analitice necesare pentru prevenirea, diagnosticarea și tratarea bolilor animalelor, precum și pentru evaluarea și gestionarea durerii, pentru efectuarea intervențiilor chirurgicale aseptice și a eutanasiei, considerate individual sau în grup, inclusiv cunoștințe specifice despre bolile transmisibile la om;

d) cunoștințe, abilități și competențe de medicină preventivă veterinară, biosecuritate, anchete epidemiologice și activități de certificare;

e) cunoștințe adecvate despre igienă și tehnologia producerii, fabricării și distribuirii produselor alimentare destinate animalelor, precum și a celor de origine animală destinate consumului uman, inclusiv capacitatea de a înțelege și a explica bunele practici în acest domeniu;

f) cunoștințe, abilități și competențe necesare pentru utilizarea responsabilă și judicioasă a medicamentelor de uz veterinar pentru tratarea animalelor și pentru asigurarea siguranței în lanțul alimentar și a protecției mediului;

g) cunoștințe și înțelegerea adecvată a conceptului „O singură sănătate”, inclusiv capacitatea de a-l aplica și integra în sănătatea publică veterinară;

h) cunoștințe privind organizarea și managementul activităților veterinare, inclusiv gestionarea practicii și economia sănătății animale; interacțiunea interpersonală și interprofesională, comunicarea, lucrul în echipă și colaborarea multidisciplinară;

i) cunoștințe adecvate privind gestionarea datelor, utilizarea tehnologiilor informaționale și digitale, precum și abilități și competențe necesare pentru aplicarea lor practică în domeniul veterinar.

(3) Programul de studii menționat la alin. (1), care conduce la obținerea titlurilor de calificare ca doctor medic veterinar cuprinde cel puțin următoarele discipline:

A. Discipline de bază:

- Fizică
- Chimie
- Biologia animalelor și biologie celulară
- Biologia plantelor
- Matematici aplicate științelor biologice

B. Discipline specifice:

a) Științe fundamentale:

- Anatomie (inclusiv histologie și embriologie)
- Fiziologie
- Biochimie
- Genetică și genetică moleculară
- Farmacie, farmacologie și farmacoterapie (inclusiv rezistența antimicrobiană)

- Toxicologie
- Microbiologie
- Imunologie
- Epidemiologie
- Deontologie

b) Științe clinice:

- Obstetrică
- Patologie (inclusiv anatomie patologică)
- Parazitologie
- Medicină clinică și chirurgie (inclusiv anestezie)
- Prelegeri clinice despre diferite animale domestice, păsări și alte specii de animale
- Medicină preventivă
- Imagistică medicală
- Reproducție și tulburări de reproducție
- Medicină veterinară și sănătate publică
- Legislație în domeniul medicinei veterinare și medicinei legale

- Terapeutică
- Propedeutică

c) Creșterea animalelor

- Producție animalieră
- Nutriția animalelor
- Agronomie
- Economie rurală
- Creșterea animalelor și gestionarea sănătății efectivelor
- Igienă veterinară
- Bunăstarea animalelor, etologie animală și protecția animalelor

d) Igienă alimentară:

- Inspecția și controlul hranei pentru animale și al produselor alimentare de origine animală
- Igienă alimentară, tehnologia și microbiologia alimentară
- Lucrări practice, inclusiv în unități de sacrificare și prelucrare a produselor alimentare

Predarea uneia sau mai multor discipline se poate face în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea.

Pregătirea practică se poate desfășura sub forma unui stagiu, cu condiția ca aceasta să fie pe bază de program integral și să se afle sub controlul direct al autorității sau al organismului competent și să nu depășească șase luni din perioada totală de șase ani de studiu.

Repartizarea pregătirii teoretice și practice între diferitele grupe de discipline se face echilibrat și în mod coordonat, astfel încât cunoștințele și experiența să poată fi dobândite în mod corespunzător pentru a permite medicilor veterinari să își poată îndeplini sarcinile în totalitate.

CERINȚE MINIME DE FORMARE
pentru programul de studii universitare de Arhitectură din domeniul de licență Arhitectură

Articol unic. — (1) Programul de studii universitare de Arhitectură se desfășoară la forma de organizare cu frecvență, are o durată de 6 ani de studii și totalizează 360 de credite de studii transferabile.

(2) Arhitectura trebuie să constituie componenta principală a programului de studii prevăzut la alin. (1), care trebuie să mențină un echilibru între aspectele teoretice și cele practice ale formării în arhitectură și să asigure cel puțin dobândirea următoarelor rezultate ale învățării, exprimate în termeni de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie:

a) conceperea proiectelor arhitecturale care să corespundă atât cerințelor estetice, cât și celor funcționale și tehnice;

b) istoria și teoriile arhitecturii, precum și despre arte, tehnologii și științe umane conexe;

c) artele frumoase ca factori ce pot influența calitatea conceperii proiectelor arhitecturale;

d) urbanismul, planificarea urbană și tehnicile aplicate în procesul de planificare;

e) relațiile dintre ființa umană și spațiul construit, pe de o parte, și creațiile arhitecturale și mediul lor, pe de altă parte,

precum și capacitatea de a înțelege necesitatea de a armoniza creațiile arhitecturale și spațiile în funcție de necesitățile și scara umană;

f) rolul profesiei de arhitect în societate, în special prin elaborarea de proiecte ținând seama de factorii sociali;

g) înțelegerea metodelor de cercetare și pregătirea proiectelor de construcții;

h) problemele de proiectare structurală, de construcție și de inginerie asociate proiectării clădirilor;

i) problemele fizice și de tehnologii, precum și funcția construcțiilor, astfel încât să le doteze cu toate elementele de confort interior și de protecție climaterică, în cadrul dezvoltării sustenabile;

j) conceperea și proiectarea construcțiilor care să îndeplinească cerințele utilizatorilor, în condițiile impuse de buget și reglementările în vigoare în domeniul construcțiilor;

k) industriile, organizațiile, procedurile și reglementările care intervin în realizarea proiectelor arhitecturale și integrarea planurilor în planificarea generală.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind acordarea cetățeniei române
domnului Koba Dmytro

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al dispozițiilor art. 13¹ alin. (1) coroborat cu art. 8² din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se acordă cetățenia română domnului Koba Dmytro, cetățean ucrainean, fiul lui Nicolae și Alla, născut la data de 23 mai 1980 în localitatea Kvasyliv, Ucraina, cu domiciliul actual în Ucraina, localitatea Kvasyliv, str. Mirna nr. 13, raion Rivne, regiunea Rivne, cu menținerea domiciliului în străinătate.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ștefan-Radu Oprea
Șeful Cancelariei Prim-Ministrului,
Mihai Jurca
Președintele Agenției Naționale
pentru Sport,
Constantin-Bogdan Matei

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind acordarea cetățeniei române
doamnei Sauter Julia Franziska

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al dispozițiilor art. 13¹ alin. (1) coroborat cu art. 8² din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se acordă cetățenia română doamnei Sauter Julia Franziska, cetățean german, fiica lui Markus Christian și Manuela Beate, născută la data de 18 iunie 1997 în localitatea Weingarten, Germania, cu domiciliul actual în România, municipiul Brașov, bd. Valea Cetății nr. 30, bl. 27, sc. 1, ap. 30, județul Brașov, cu menținerea domiciliului în străinătate.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ștefan-Radu Oprea
Șeful Cancelariei Prim-Ministrului,
Mihai Jurca
Președintele Agenției Naționale
pentru Sport,
Constantin-Bogdan Matei

București, 9 octombrie 2025.
Nr. 842.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind transmiterea unui imobil aflat în domeniul public al statului din administrarea
Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în administrarea Organismului
Intermediar Regional pentru Programe Europene Capital Uman Regiunea Sud-Est

Având în vedere prevederile art. 288 alin. (1) și ale art. 297 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 867 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 299 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă transmiterea clădirii și terenului aflate în domeniul public al statului, având datele de identificare cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, din administrarea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în administrarea Organismului Intermediar Regional pentru Programe Europene Capital Uman Regiunea Sud-Est.

Art. 2. — Imobilul prevăzut la art. 1, înscris în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, are regim de monument istoric, iar administratorul are obligația de

a-l proteja potrivit dispozițiilor Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Imobilul prevăzut la art. 1 este destinat desfășurării activităților specifice Organismului Intermediar Regional pentru Programe Europene Capital Uman Regiunea Sud-Est.

Art. 4. — Predarea-preluarea clădirii și terenului transmise potrivit prevederilor art. 1 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 5. — Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene își vor actualiza datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor, vor opera actualizarea corespunzătoare a anexei nr. 13 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,
Petre-Florin Manole
Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Dragoș-Nicolae Pîslaru
Ministrul culturii,
Demeter András István
p. Ministrul finanțelor,
Florin-Alexandru Zaharia,
secretar de stat

București, 9 octombrie 2025.
Nr. 843.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE
ale imobilului care se transmite din administrarea Ministerului Muncii,
Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în administrarea Organismului Intermediar Regional
pentru Programe Europene Capital Uman Regiunea Sud-Est

Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare vechi	Tipul bunului	Denumirea bunului	Elementele-cadru de descriere tehnică actualizate	Adresa	Anul dobândirii	Valoarea de inventar	Data la care bunul este înregistrat cu valoarea de inventar în evidența financiar-contabilă	Titularul dreptului de administrare și ordonatorul principal de credite (persoana juridică de la care se transmite imobilul)	Persoana juridică la care se transmite imobilul	Baza legală	Administrare/ Concesiune/ Folosință gratuită/ Închiriere
1.	168150	8.29.08	Imobil	Clădire + teren	Corp C1 suprafață construită = 866 mp; suprafață desfășurată = 3.476 mp; regim înălțime: S + P + 3E Corp C2 suprafață construită = 152 mp; suprafață desfășurată = 152 mp; regim înălțime: P Corp C3 suprafață construită = 6 mp; suprafață desfășurată = 6 mp; regim înălțime: P Suprafață teren: 1.780 mp CF 75850 Brăila	Țara: România; Brăila; MRJ Brăila, Calea Călărașilor nr. 12	2023	9.453.281,00	30.12.2024	Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale CUI 4266669 Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale CUI 4266669	Organismul Intermediar Regional pentru Programe Europene Capital Uman Regiunea Sud-Est CUI 20737431	Hotărârea Guvernului nr. 158/2023; Hotărârea Guvernului nr. 1.094/2024	Administrare

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

**pentru completarea Ordinului ministrului sănătății
nr. 1.419/2017 privind aprobarea modului de administrare,
finanțare și implementare a acțiunilor prioritare
pentru tratamentul pacienților cu arsuri**

Văzând:

— Referatul de aprobare nr. 1.171R din 6.10.2025 al Direcției medicină de urgență din cadrul Ministerului Sănătății;

— Adresa nr. 29.739 din 11.07.2025 a Spitalului Județean de Urgență Slatina, înregistrată la Ministerul Sănătății — Direcția medicină de urgență cu nr. 1.538 din 15.07.2025/AFR 1.398 din 14.07.2025;

— Referatul Colectivului de lucru al AP-ARSURI din data de 4.09.2025, înregistrat la Ministerul Sănătății cu nr. DMU 2.166 din 4.09.2025,

având în vedere art. 100 alin. (5) și (6) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății nr. 1.419/2017 privind aprobarea modului de administrare, finanțare și implementare a acțiunilor prioritare pentru tratamentul pacienților cu arsuri, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 6 februarie 2018, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

— **La articolul 24, după punctul 17 se introduce un nou punct, punctul 18, cu următorul cuprins:**

„18. Spitalul Județean de Urgență Slatina.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,

Alexandru-Florin Rogobete

București, 6 octombrie 2025.

Nr. 1.171.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

pentru aprobarea categoriilor de vehicule și a nivelului tarifului unitar

Având în vedere prevederile art. 3 alin. (8) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 47/2004, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 12 alin. (4) din Legea nr. 226/2023 privind aplicarea unor tarife rutiere pe rețeaua de drumuri naționale din România, cu modificările și completările ulterioare, și al prevederilor art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă categoriile de vehicule și nivelul tarifului unitar aplicat în cazul vehiculelor rutiere înmatriculate, concepute și construite pentru transportul de marfă cu masă totală maximă autorizată (MTMA) mai mare de 3,5 tone și care sunt folosite pe domeniul SETRE România, prevăzute în anexa la prezentul ordin.

(2) Tariful unitar se stabilește în funcție de masa totală maximă autorizată (MTMA) a vehiculului și clasa de emisii poluante (EURO) a acestuia și se aplică în mod nediscriminatoriu utilizatorilor români și străini.

(3) Cuantumul tarifului unitar, stabilit în lei, se actualizează anual, în luna decembrie, în funcție de indicele prețurilor de

consum (IPC) comunicat de Institutul Național de Statistică pentru anul anterior, după următoarea formulă:

Tapl = Tact * IPC/100, unde:
Tapl: tariful unitar care se aplică în anul următor;
Tact: tariful unitar care se aplică în anul în care se realizează calculul;
IPC: indicele lunar al prețurilor de consum (IPC total) comunicat de Institutul Național de Statistică, valabil pentru intervalul: luna octombrie a anului anterior-luna septembrie a anului în care se realizează calculul.

(4) Tariful unitar, rezultat în urma actualizării prevăzute la alin. (4), se rotunjește la nivel de ban, prin adaos pentru fracțiunile de peste 0,5 bani inclusiv sau, după caz, prin neglijarea fracțiunilor de până la 0,49 bani inclusiv.

(5) Tariful unitar, stabilit în conformitate cu prevederile alin. (3) și (4), se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului pentru care a fost calculat.

(6) Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A. actualizează tariful unitar în conformitate cu prevederile alin. (3) și (4) și informează utilizatorii cu privire la aceasta prin intermediul mass-mediei și prin publicarea pe pagina proprie de internet.

(7) Tichetele de rută achiziționate, prevăzute la art. 12 alin. (7) din Legea nr. 226/2023 privind aplicarea unor tarife rutiere pe rețeaua de drumuri naționale din România, cu modificările și completările ulterioare, a căror valabilitate depășește data de 31 decembrie a anului în care au fost eliberate, își păstrează valabilitatea pentru întreaga perioadă pentru care au fost eliberate.

(8) Tichetele de rută achiziționate în anul în curs, a căror valabilitate începe în anul următor, se achită la nivelul stabilit pentru anul în curs.

Art. 2. — Anexa face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 iulie 2026.

p. Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Ionuț-Cristian Săvoiu,
secretar de stat

București, 10 octombrie 2025.
Nr. 1.925.

ANEXĂ

NIVELUL TARIFULUI UNITAR ȘI CATEGORIILE DE VEHICULE

Categorია tarifului unitar	Categorია vehiculului	Categorია de drum	Tarif unitar/km (lei, TVA inclus)		
			EURO VI	EURO V-IV	EURO III-0
I	Vehicul de transport marfă cu MTMA mai mare de 3,5 tone și mai mică sau egală cu 7,5 tone	Autostrăzi și drumuri expres	0,17	0,19	0,22
		Drumuri naționale	0,08	0,10	0,11
II	Vehicul de transport marfă cu MTMA mai mare de 7,5 tone și mai mică de 12,0 tone	Autostrăzi și drumuri expres	0,29	0,33	0,37
		Drumuri naționale	0,14	0,16	0,19
III	Vehicul de transport marfă cu MTMA mai mare sau egală cu 12,0 tone	Autostrăzi și drumuri expres	0,48	0,55	0,62
		Drumuri naționale	0,24	0,28	0,31

1. Tariful unitar reprezintă tariful de trecere (TollRo) pe unitatea de kilometru aplicat pe domeniul SETRE România, stabilit în funcție de categoria de drum și de parametrii de clasificare ai vehiculului conform datelor înscrise în documentele de înmatriculare ale acestuia, respectiv:

- a) masa totală maximă autorizată (MTMA);
- b) încadrarea în clasa de emisii poluante (EURO).

2. Tariful unitar cuprinde un tarif de utilizare a infrastructurii și un tarif bazat pe costuri externe care au la bază principiile recuperării costurilor infrastructurii și cele legate de poluarea atmosferică generată de trafic.

3. Tariful unitar pentru clasele de emisii poluante EURO V-IV este tariful unitar corespunzător clasei de emisii poluante EURO VI, majorat cu 15%, iar tariful unitar pentru clasele de emisii poluante EURO III-0 este tariful corespunzător clasei de emisii poluante EURO VI, majorat cu 30%.

4. Tariful unitar pentru un vehicul nu poate depăși cu mai mult de 100% tariful pentru vehiculul echivalent care respectă cele mai stricte standarde de emisii Euro.

5. Tariful de utilizare a infrastructurii, prevăzut la pct. 2, are la bază principiul recuperării costurilor infrastructurii, respectiv:

- a) costurile de întreținere anuale — costurile anuale de întreținere și costurile periodice legate de repararea, consolidarea și execuția straturilor noi de îmbrăcăminte rutieră, pentru a garanta că nivelul funcționalității operaționale a rețelei de drumuri naționale din România se menține în timp;
- b) costurile pentru reparații structurale semnificative — costurile pentru reparațiile structurale ale rețelei de drumuri naționale din România, exclusiv acele reparații care nu mai sunt în prezent în beneficiul utilizatorilor rutieri;
- c) costurile de exploatare — costurile de operare, gestionare și tarificare rutieră electronică și care sunt legate de punerea în aplicare, exploatarea și gestionarea elementelor sistemului de tarificare rutieră electronică — STRR, inclusiv a componentelor acestuia, amplasate pe domeniul SETRE România.

6. Tariful bazat pe costurile externe, prevăzut la pct. 2, are la bază principiul recuperării costurilor legate de poluarea atmosferică generată de trafic, respectiv costul prejudiciilor provocate sănătății umane și mediului de eliberarea în atmosferă de particule în suspensie și de precursori ai ozonului, precum NOx și compuși organici volatili, în timpul funcționării unui vehicul.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 307

din 15 septembrie 2025

Dosar nr. 203/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tircă	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Marta Marcela Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona-Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristina Ardeleanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 203/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Raluca Emilia Leote, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.420/85/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, reclamantul formulând un punct de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Sibiu — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 19 decembrie 2024, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

În interpretarea dispozițiilor art. 39 și art. 162 alin. (1) teza ultimă din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, coroborate cu dispozițiile art. 129 alin. (2) din normele de aplicare a Legii nr. 360/2023, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, și prin luarea în considerare a diferenței semnificative dintre „stagiul de cotizare contributiv” menționat în aceste dispoziții antereferte și „vechimea în muncă” prevăzută la art. 25 alin. (2) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, o persoană care beneficiază de o pensie de serviciu recalculată conform art. 28 din Legea nr. 223/2015, în forma în vigoare în iunie 2018 (data recalculării), prin preluarea perioadei lucrate în civil, are dreptul ca, la stabilirea unei pensii în sistemul public, în baza Legii nr. 360/2023, să i se valorifice stagiul de cotizare contributiv realizat în cadrul sistemului public de pensii — care nu a influențat cuantumul pensiei în sistem neintegrat, cu excepția stagiului cotizat în cele 6 luni ce au determinat baza de calcul al acesteia?

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. *Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (Legea nr. 360/2023)*

„Art. 39. — (1) În sistemul public de pensii, stagiul de cotizare contributiv se constituie din însumarea perioadelor pentru care s-a datorat contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat de către asigurat și, după caz, de către angajator.

(2) În situația asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. f) care au depus declarația individuală de asigurare, dacă la definitivarea anului fiscal se constată că, la sfârșitul anului, în funcție de categoria de venit, venitul net anual determinat sau, după caz, venitul brut anual realizat ori normele anuale de venit determinate potrivit Codului fiscal sunt mai mici decât suma reprezentând 12 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată și aceștia au plătit contribuție de asigurări sociale, stagiul de cotizare contributiv se determină prin raportarea venitului pentru care s-a achitat contribuția de asigurări sociale la salariul minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la data depunerii declarației fiscale.

(3) În situația persoanelor prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3), asigurate pe baza contractului de asigurare socială, stagiul de cotizare contributiv se constituie din însumarea perioadelor pentru care s-a datorat și plătit, conform legii, contribuția de asigurări sociale.”

„Art. 162. — (1) Între sistemul public de pensii și sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu efectiv realizată, în vederea deschiderii drepturilor de pensie. *În aceste situații, pensia din sistemul public de pensii se stabilește numai pentru perioadele de stagiul de cotizare realizate în acest sistem.*”

9. *Normele de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024 (normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024)*

„Art. 129. — (...) (2) Calculul pensiei din sistemul public de pensii se realizează doar pentru stagiul de cotizare din sistemul public de pensii.”

10. *Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, forma în vigoare în luna iunie 2018 (Legea nr. 223/2015)*

„Art. 25. — (...) (2) Vechimea valorificată pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1) nu se poate valorifica și în sistemul public de pensii sau în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia, în condițiile protocoalelor încheiate între entitățile implicate.”

„Art. 28. — Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea persoanelor prevăzute la art. 3 lit. a)-c), în care nu se includ:

a) diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer;

b) compensațiile lunare pentru chirie;

c) valoarea financiară a normelor de hrană și alocațiile valorice de hrană;

d) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament;

e) primele și premiile, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă;

f) indemnizațiile de instalare și de mutare, precum și sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

g) contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă;

h) plățile compensatorii și ajutoarele la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie;

i) compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat;

j) restituiri și plăți de drepturi aferente altei perioade de activitate decât cea folosită la stabilirea bazei de calcul;

k) majorările/stimulările financiare acordate personalului pentru gestionarea fondurilor comunitare, precum și a împrumuturilor externe contractate sau garantate de stat;

l) drepturile salariale acordate personalului didactic salarizat prin plata cu ora și drepturile salariale acordate pentru efectuarea orelor de gardă de către personalul medico-sanitar;

m) sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată, indiferent de forma de organizare sau de denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia;

n) drepturile specifice acordate personalului care a participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român;

o) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în anexa nr. II — Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățământ» și în anexa nr. III — Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate» la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările și completările ulterioare;

p) alte venituri care, potrivit legislației în vigoare la data plății, nu reprezintă drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la 11 septembrie 2024 pe rolul Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, cu nr. 2.420/85/2024, contestatorul R.I., în contradictoriu cu intimata Casa Județeană de Pensii Sibiu, a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună:

— anularea Deciziei nr. xx/24.07.2024 emisă de intimată, prin care s-au stabilit în mod nelegal drepturile la pensie în sistemul public convenite contestatorului;

— obligarea intimatei la emiterea unei noi decizii de pensionare în sistemul public de pensii, pentru limită de vârstă, prin care să valorifice întreg stagiul contributiv prestat în sistemul public de pensii, civil, probat cu înscrisurile comunicate electronic intimitei, după data de 1.04.2001, fără a omite:

a) carnetul de muncă; b) înscrisurile din Revisal;

— obligarea părâtei să plătească diferențele în lei rezultate în urma revizuirii modului de calcul al pensiei, începând cu 1.09.2024, data cu care au fost acordate drepturile de pensie prin decizia contestată.

12. În motivare, contestatorul a arătat, în esență, că este beneficiar al unei pensii militare, stagiul total realizat în sistemul de apărare fiind de 20 de ani, ca medic chirurg militar. Punctajul total realizat în sistemul de apărare este menționat în anexa la decizia de pensionare. Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 360/2023, din oficiu, intimata a emis decizia de pensionare în sistemul public, contestată în cauză. Reclamantul a susținut că decizia de pensionare este nelegală, întrucât părâta nu a luat în considerare întreg stagiul contributiv prestat în sistemul public de pensii, probat cu înscrisurile de la dosar. A menționat că stagiul contributiv reclamat (22 de ani, adică 13+9) nu a fost valorificat cu ocazia stabilirii pensiei militare, aspect ce rezultă cu evidență din anexa la această decizie, unde este menționat distinct punctajul în sistemul de apărare. A mai învederat faptul că Legea nr. 360/2023 nu interzice cumularea pensiei militare cu cea din sistemul public.

13. Pârâta Casa Judeţeană de Pensii Sibiu a depus întâmpinare, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, reclamantul neputând beneficia de valorificarea stagiilor de cotizare atât în cadrul sistemelor neintegrate de pensii, cât şi în sistemul public de pensii, în alte condiţii decât cele ale art. 162 din Legea nr. 360/2023 (art. 192 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice).

IV. Motivele reţinute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

14. Instanţa de trimitere a apreciat că sesizarea în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile îndeplineşte condiţiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 62/2024.

V. Punctele de vedere ale părţilor cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

15. Prin punctul de vedere exprimat, reclamantul a susţinut că, la stabilirea pensiei sale în sistemul public de pensii, pentru respectarea principiului contributivităţii, se impune valorificarea stagiului de cotizare din perioada 2001-2014, exceptând cele 6 luni în baza cărora a fost calculată pensia militară de serviciu.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

16. Instanţa de trimitere solicită să se stabilească dacă, analizând coroborat dispoziţiile art. 39 alin. (1) din Legea nr. 360/2023, conform cărora, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare contributiv se constituie din însumarea perioadelor pentru care s-a datorat contribuţia la bugetul asigurărilor sociale de stat de către asigurat şi, după caz, de către angajator, şi dispoziţiile art. 129 alin. (2) din normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024, conform cărora calculul pensiei din sistemul public de pensii se realizează doar pentru stagiul de cotizare din sistemul public de pensii, stagiul de cotizare contributiv realizat în cadrul sistemului public de pensii trebuie să includă şi perioadele pentru care s-au achitat contribuţii la bugetul de stat, dar care sunt cuprinse şi în perioadele avute în vedere pentru calcularea pensiei în sistemul militar, cu excepţia celor 6 luni avute efectiv în vedere pentru determinarea cuantumului pensiei militare.

VII. Jurisprudenţa instanţelor naţionale

17. La solicitarea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, instanţele naţionale au comunicat un număr relativ mic de hotărâri judecătoreşti, precum şi opinii teoretice, din care rezultă faptul că nu există interpretări diferite ale problemei de drept ce formează obiectul sesizării, cu excepţia opiniei formulate de Tribunalul Buzău.

18. Astfel, jurisprudenţa este unanimă în sensul că o perioadă valorificată în cadrul sistemului pensiilor militare de stat este recunoscută în cadrul sistemului public de pensii pentru deschiderea drepturilor de pensie, dar nu poate fi valorificată în ambele sisteme, aspect ce reiese din coroborarea dispoziţiilor art. 192 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, art. 3 lit. f) şi i), art. 25 şi art. 29 alin. (1) din Legea nr. 223/2015.

19. S-a menţionat că stabilirea pensiei în sistemul public de pensii se realizează prin excluderea perioadelor efectuate şi valorificate în sistemul pensiilor militare de stat, în temeiul art. 25 alin. (2) din Legea nr. 223/2015; vechimea valorificată pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1) din acelaşi articol nu se poate valorifica şi în sistemul public de pensii sau în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia.

20. În sensul acesta au fost indicate următoarele decizii pronunţate de Curtea de Apel Bucureşti — Secţia a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă şi asigurări sociale: Decizia nr. 1.186/11.03.2024, pronunţată în Dosarul nr. 7.371/3/2023; Decizia nr. 5.630/10.11.2023, pronunţată în Dosarul nr. 17.604/3/2022; Decizia nr. 1.884/15.04.2024, pronunţată în Dosarul nr. 14.755/3/2023; Decizia nr. 2.186/4.04.2022, pronunţată în Dosarul nr. 5.638/3/2021, şi Decizia nr. 4.941/27.09.2022,

pronunţată în Dosarul nr. 38.808/3/2019. În acelaşi sens a fost indicată şi Sentinţa civilă nr. 1.611/19.12.2024, pronunţată de Tribunalul Vaslui, definitivă prin neapelare.

21. Au fost exprimate opinii teoretice în acelaşi sens, de către tribunalele Bucureşti, Călăraşi, Ilfov, Vaslui şi Curtea de Apel Iaşi. În cadrul acestor opinii s-a precizat faptul că persoana care a beneficiat de pensie de serviciu recalculată nu poate solicita valorificarea în sistemul public a aceloraşi perioade deja valorificate în sistemul militar, cu excepţia celor 6 luni care au format baza de calcul.

22. Există o singură opinie teoretică contrară, formulată de Tribunalul Buzău, prin care s-a opinat că, în interpretarea dispoziţiilor art. 39 şi art. 162 alin. (1) teza ultimă din Legea nr. 360/2023, coroborate cu dispoziţiile art. 129 alin. (2) din normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024, şi prin luarea în considerare a diferenţei semnificative dintre „stagiul de cotizare contributiv” menţionat în aceste dispoziţii precitate şi „vechimea în muncă” prevăzută la art. 25 alin. (2) din Legea nr. 223/2015, o persoană care beneficiază de o pensie de serviciu recalculată conform art. 28 din Legea nr. 223/2015, în forma în vigoare în iunie 2018 (data recalculării), prin preluarea perioadei lucrate în civil, *are dreptul ca, la stabilirea unei pensii în sistemul public, în baza Legii nr. 360/2023, să i se valorifice stagiul de cotizare contributiv realizat în cadrul sistemului public de pensii — care nu a influenţat cuantumul pensiei în sistem neintegrat, cu excepţia stagiului cotizat în cele 6 luni ce au determinat baza de calcul al acesteia.*

23. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a comunicat că la nivelul Secţiei judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudenţa Curţii Constituţionale

24. Nu au fost identificate decizii relevante pronunţate de Curtea Constituţională în cadrul exercitării controlului de constituţionalitate.

IX. Jurisprudenţa Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie

25. În mecanismele de unificare a practicii judiciare nu au fost identificate decizii care prezintă relevanţă cu privire la soluţionarea sesizării.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

26. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condiţiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie

27. Sesizarea a fost formulată în cadrul procedurii reglementate de art. 2 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care prevede în art. 1 alin. (1) şi (2) următoarele: „(1) Prezenta ordonanţă de urgenţă se aplică în procesele privind stabilirea şi/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/şi cele privind raporturile de muncă şi de serviciu ale acestui personal. (2) Prezenta ordonanţă de urgenţă se aplică şi în procesele privind stabilirea şi/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/şi cele privind alte prestaţii de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1).”

28. În procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) şi (2) din ordonanţa de urgenţă menţionată, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiţii de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile:

a) existenţa unei cauze aflate în curs de judecată;

b) completul de judecată să fie investit cu soluţionarea cauzei în primă instanţă sau în calea de atac;

c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

29. Verificând întrunirea acestor cerințe legale, în raport cu elementele sesizării, se constată că acestea se regăsesc numai parțial.

30. Astfel, se constată că este îndeplinită condiția ca litigiul de pe rolul instanței de trimitere să facă parte dintre cele indicate la art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, iar asupra chestiunii care formează obiectul sesizării Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat anterior pe calea unui recurs în interesul legii ori a unei alte hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

31. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o problemă de interpretare juridică ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.

32. Astfel, în Decizia nr. 72 din 16 octombrie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 901 din 16 noiembrie 2017, cu privire la cerința chestiunii de drept s-a arătat că, „în înțelesul legii, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să fie specifică, urmărind interpretarea punctuală a unui text legal, fără a-i epuiza înțelesurile sau aplicațiile; întrebarea instanței trebuie să fie una calificată, iar nu generică și pur ipotetică. În același timp, problema de drept trebuie să fie reală, iar nu aparentă, să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile” (paragrafele 51 și 52).

33. Prevederile art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 impun drept condiție de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile existența unei chestiuni de drept, iar noțiunea de „chestiune de drept” are, în acest context, înțelesul dat de art. 519 din Codul de procedură civilă, deoarece termenii folosiți de legiuitor sunt aceiași, iar art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 prevede că „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

34. În acest sens, jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cauzele în care s-au formulat sesizări potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, a subliniat în mod consistent și lipsit de echivoc necesitatea ca sesizarea să privească o chestiune veritabilă de drept, invalidând opinia exprimată de instanța de trimitere în sensul că, odată îndeplinite cerințele de admisibilitate de la paragraful 28 de mai sus, literale a), b) și d), sesizarea devine obligatorie (a se vedea, exemplificativ, Decizia nr. 54 din 21 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1198 din 29 noiembrie 2024; Decizia nr. 86 din 18 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 10 ianuarie 2025).

35. Aceleași decizii subliniază cu claritate necesitatea ca instanța de trimitere, cu ocazia îndeplinirii obligației de motivare a încheierii de sesizare, să procedeze la argumentarea caracterului dificil al chestiunii de drept prin prezentarea motivelor pentru care norma legală a cărei interpretare se cere este neclară sau susceptibilă de interpretări diferite, ceea ce ar face necesară declanșarea mecanismului de unificare de față.

36. Prin urmare, revine instanței de trimitere obligația identificării în concret a chestiunii de drept care necesită interpretare, exprimarea punctului de vedere al instanței de trimitere contribuind astfel la a se stabili dacă problema de drept cu privire la care i se solicită instanței supreme să o dezlege este una reală, având vocație de a convinge și din această perspectivă că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării (a se vedea, exemplificativ, deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în cadrul mecanismului formal de unificare a jurisprudenței, respectiv Decizia nr. 2 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 februarie 2018; Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

37. În acest context se observă că, deși apreciază necesară sesizarea instanței supreme în scopul dezlegării unei chestiuni de drept, instanța de trimitere nu expune argumente referitoare la existența în speță a unei atari chestiuni, din încheierea de sesizare lipsind vreo referire la dificultatea interpretării dispozițiilor art. 39 și art. 162 alin. (1) teza ultimă din Legea nr. 360/2023, coroborate cu dispozițiile art. 129 alin. (2) din normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024.

38. Din încheierea de sesizare rezultă că instanța de trimitere nu a argumentat de nicio manieră necesitatea existenței unei dezlegări din partea instanței supreme privind chestiunea de drept dedusă analizei, considerând că o astfel de sesizare este obligatorie.

39. Natura imperativă a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prin mecanismul prevăzut de art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 trebuie înțeleasă ca obligând instanța care judecă procesul să ceară instanței supreme rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invitate, atunci când *verifică și constată*, în urma propriei analize, că aceasta este una reală și veritabilă.

40. Titularul sesizării face trimitere la „necesitatea unor lămuriri” fără a demonstra nevoia de a declanșa mecanismul de unificare a practicii judiciare în chestiunea care se susține că necesită interpretare, omițând a semnală complexitatea, dualitatea sau precaritatea textelor de lege, fie prin raportare la anumite tendințe jurisprudențiale, fie prin dezvoltarea unor puncte de vedere argumentate, astfel că rezultă cu evidență că sesizarea formulată în cauză nu întrunește condiția de admisibilitate de a privi o chestiune de drept care să fie reală, generată de nevoia lămuririi sensului și înțelesului unei norme de drept imperfecte, lacunare sau neclare.

41. În cadrul aceleiași analize se observă că jurisprudența transmisă de instanțe, anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 360/2023, este unanimă în sensul că o perioadă valorificată în cadrul sistemului pensiilor militare de stat este recunoscută în cadrul sistemului public de pensii *pentru deschiderea drepturilor de pensie*, dar nu poate fi valorificată în ambele sisteme în scopul calculului pensiei, aspect ce reiese din coroborarea dispozițiilor art. 192 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, art. 3 lit. f) și i), art. 25 și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 223/2015.

42. De altfel, noua lege a pensiilor, prin norma specială cuprinsă în art. 162 alin. (1) teza finală — a cărei interpretare se solicită —, a constituit o confirmare a jurisprudenței unanime pronunțate sub imperiul vechii reglementări, statuând lipsit de echivoc că „(...) *pensia din sistemul public de pensii se stabilește numai pentru perioadele de stagiu de cotizare realizate în acest sistem*”.

43. Circumstanțele expuse în cele ce precedă relevă că instanța de trimitere dispune de elementele necesare pentru a determina înțelesul juridic al normei la care se referă încheierea de sesizare și că, în absența oricărei dificultăți

de interpretare ori a unor norme aflate în conflict, nu se poate identifica o chestiune de drept care să necesite declanșarea mecanismului de unificare de față, ceea ce atrage inadmisibilitatea sesizării.

44. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.420/85/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea dispozițiilor art. 39 și art. 162 alin. (1) teza ultimă din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, coroborate cu dispozițiile art. 129 alin. (2) din normele de aplicare a Legii nr. 360/2023, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 181/2024 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, și prin luarea în considerare a diferenței semnificative dintre „stagiul de cotizare contributiv” menționat în aceste dispoziții antereferite și „vechimea în muncă” prevăzută la art. 25 alin. (2) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, o persoană care beneficiază de o pensie de serviciu recalculată conform art. 28 din Legea nr. 223/2015, în forma în vigoare în iunie 2018 (data recalculării), prin preluarea perioadei lucrate în civil, are dreptul ca, la stabilirea unei pensii în sistemul public, în baza Legii nr. 360/2023, să i se valorifice stagiul de cotizare contributiv realizat în cadrul sistemului public de pensii — care nu a influențat cuantumul pensiei în sistem neintegrat, cu excepția stagiului cotizat în cele 6 luni ce au determinat baza de calcul al acesteia?

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 septembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Raluca Emilia Leote

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

